YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

20 päivänä marraskuuta 2003 *

Asiassa C-126/01,

jonka cour administrative d'appel de Lyon (Ranska) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie

vastaan

GEMO SA

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit V. Skouris, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari), R. Schintgen, F. Macken ja N. Colneric,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— GEMO SA, edustajinaan avocat M. Jacquot ja avocat O. Prost,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja F. Million,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Triantafyllou,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan GEMO SA:n, edustajinaan asianajajat M. Jacquot ja O. Prost, Ranskan hallituksen, asiamiehenään F. Million, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään J. E. Collins, ja komission, asiamiehenään

D. Triantafyllou, 17.1.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 30.4.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Cour administrative d'appel de Lyon on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 13.3.2001 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 19.3.2001, EY 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrien tekemän valituksen yhteydessä, jossa se vaatii kumoamaan tribunal administratif de Dijonin (Ranska) antaman tuomion, jolla GEMO SA:lle (jäljempänä GEMO) määrättiin palautettavaksi sen 1.1.1997—31.8.1998 lihanostoista suorittama maksu.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

4 EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohta) määrätään seuraavaa:

"Komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 92 artiklan mukaan sovellu yhteismarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös."

Kansallinen lainsäädäntö

5 La loi relative à la collecte et à l'élimination des cadavres d'animaux et des déchets d'abattoirs et modifiant le code rural (eläinruhojen ja teurasjätteiden keräilystä ja hävittämisestä sekä maaseutulain muuttamisesta annettu laki; JORF, 27.12.1996, s. 19184) -nimisen lain nro 96-1139, joka on annettu 26.12.1996, 1 §:n A momentilla lisättiin code général des impôts -nimiseen lakiin (yleinen verolaki) 302 bis ZD §, jossa säädetään seuraavaa:

"I. 1.1.1997 otetaan käyttöön II kohdassa lueteltuja tuotteita ja lihaa myyvien vähittäiskauppiaiden suoritettavaksi tuleva maksu.

II. Maksu on suoritettava ostojen arvonlisäverottomasta arvosta ostojen alkuperästä riippumatta:

— lihasta ja muista eläinten osista, tuoreena tai kypsennettynä, jäähdytettynä tai pakastettuna, siipikarjasta, jäniksistä, riistasta tai nautaeläimistä, lampaista, vuohista, sioista, hevosista, aaseista ja niiden risteytyksistä,

— suolalihasta, lihaleikkeleistä, eläinrasvasta, lihasäilykkeistä ja jalostetuista eläinten muista osista,

— lihasta ja eläinten muista osista valmistetuista eläinten rehuista.

— — "

6 Edellä mainitun lain 302 bis ZD §:n V momentissa säädetään, että lihanostoista perittävän maksun määrä on enintään 0,6 prosenttia sellaista kuukausittaista arvonlisäverotonta ostoerää kohden, jonka arvo on enintään 125 000 FRF, ja 1 prosentti 125 000 FRF:n ylittävää ostoerää kohden.

7 Lain nro 96-1139 1 §:n B momentissa säädetään, että lihanostoista perittävästä maksusta saatavat tulot siirretään rahastoon, jonka tarkoituksena on rahoittaa ihmisravinnoksi ja eläinten rehuksi kelpaamattomaksi katsottujen eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen, ja että kyseistä rahastoa hallinnoi Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles -niminen viranomainen.

8 Code ruralin (maaseutulaki) 264 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Teurastamoista keräiltyjen, ihmisravinnoksi tai eläinten rehuksi kelpaamattomaksi todettujen eläinruhojen, lihan ja muiden eläinten osien keräily ja käsittely on julkiselle palvelulle kuuluva tehtävä, jota koskeva toimivalta kuuluu valtiolle."

9 Code ruralin 265 §:n I momentin mukaan eläinjätteen käsittelyä koskevan julkisen palvelun käyttäminen on pakollista

— yhteensä yli 40 kilogrammaa painavien kuolleiden eläinten ruhojen tai kuolleiden eläinten osien omistajille ja haltijoille

— teurastamoille, ilman painorajoitusta, niiden eläinten ruhojen osalta, jotka ovat kuolleet ennen teurastusta, sekä sellaisten teurastamosta haltuunotettujen eläinten ruhojen osalta, joiden on todettu olevan kelpaamattomia ihmisravinnoksi ja eläinten rehuksi.

10 Saman säännöksen mukaan on kiellettyä haudata maahan, heittää pois tai polttaa yhteensä yli 40 kilogrammaa painavien kuolleiden eläinten ruhojen tai kuolleiden eläinten osia sekä, ilman painorajoitusta, ennen teurastusta kuolleiden eläinten ruhoja, sekä sellaisia teurastamosta haltuunotettuja eläinten ruhoja, joiden on todettu olevan kelpaamattomia ihmisravinnoksi ja eläinten rehuksi.

11 Décret relatif au service public de l'équarrissage et modifiant le code rural (eläinjätteen käsittelyä koskevasta julkisesta palvelusta ja maaseutulain muuttamisesta annettu asetus) -nimisellä asetuksella nro 96-1229 (JORF 31.12.1996, s. 19697), joka on annettu 27.12.1996, lisättiin code ruraliin säännöksiä, joissa säädetään yhtäältä, että eläinjätteen käsittelyä koskevan julkisen palvelun toteuttamiseksi prefekti tekee code des marchés publics (laki julkisista hankinnoista) -nimisessä laissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti hankintasopimuksia enintään viideksi vuodeksi (code ruralin 264-1 §), ja toisaalta, että näitä hankintasopimuksia koskevissa, erityisiä hallinnollisia määräyksiä sisältävissä asiakirjoissa määritetään muun muassa sopijapuolelle uskottujen hankkeiden korvaustavasta, ja että korvaukseen ei sisälly julkisen palvelun käyttäjiltä saatuja korvauksia (code ruralin 264-2 §).

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

12 GEMO on keskikokoinen valintamyymälä, joka myy lihaa ja lihasta valmistettuja tuotteita Ranskassa. Tällä perusteella sen on suoritettava lailla nro 96-1139 perustettu lihanostoista perittävä maksu.

13 GEMO väitti, että kyseinen maksu on yhteisön oikeuden ja erityisesti perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan vastainen, ja vaati Ranskan veroviranomaisia palauttamaan sille sen kyseisenä maksuna suorittamat summat.

14 Viranomaisten hylättyä tämän vaatimuksen GEMO saattoi hylkäävän päätöksen tribunal administratif de Dijonin käsiteltäväksi, joka totesi 25.5.2000 antamassaan tuomiossa, että lailla nro 96-1139 perustettu järjestely on perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu lainvastainen valtiontuki. Kyseinen tuomioistuin määräsi näin ollen, että GEMO:lle oli palautettava sen 1.1.1997—31.8.1998 lihanostoista suorittama 106 178 FRF:n suuruinen maksu.

15 Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie on valittanut tuomiosta ja vaatinut cour administrative d'appel de Lyonia kumoamaan tribunal administratif de Dijonin tuomion ja määräämään kyseisen maksun uudelleen GEMO:n maksettavaksi.

16 Cour administrative d'appel de Lyon totesi ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessään, ettei lailla nro 96-1139 perustettua järjestelyä voida pitää eläinjätteen käsittelylaitoksille tulevana valtiontukena, koska valtion näille yrityksille maksama korvaus vastaa näiden yritysten suorittamien palvelujen hintaa. Koska eläinjätteen käsittelyä koskevalla julkisella palvelulla kuitenkin taataan vastikkeetta karjankasvattajille ja teurastamoille eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen, on mahdollista katsoa, että kyseisellä palvelulla saatetaan keventää yhdeltä tuotannonalalta sille normaalisti kuuluvaa rasitetta, jolloin kyseessä olisi perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettu valtiontuki.

17 Näin ollen cour administrative d'appel de Lyon päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kuuluuko code général des impôts -nimisen lain 302 bis ZD §:ssä säädetty lihanostoista perittävä maksu järjestelyihin, jotka voidaan katsoa 25.3.1957 tehdyn Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi — — ."

Ennakkoratkaisukysymys

18 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä esitetyllä kysymyksellä on katsottava tarkoitettavan sitä, onko perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pääasian kohteena olevan kaltaisen järjestelmän, jossa taataan vastikkeetta karjankasvattajille ja teurastamoille eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen, on katsottava olevan valtiontuki.

19 Esillä olevassa asiassa Ranskan viranomaisten tavoitteena on ollut niiden perustaessa eläinjätteen käsittelyä koskevaa julkista palvelua varmistaa, että ihmisravinnoksi ja eläinten rehuksi kelpaamattomaksi katsottujen eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen on pakollista ja ilmaista tämän palvelun käyttäjille.

20 Yhtäältä käyttäjien eli yhteensä yli 40 kilogrammaa painavien kuolleiden eläinten ruhojen tai kuolleiden eläinten osien omistajien ja haltijoiden sekä teurastamoiden on käytettävä eläinjätteen käsittelylaitosten palveluja, koska niiden on kiellettyä haudata maahan, heittää pois tai polttaa tällaisia eläinruhoja tai kuolleiden eläinten osia. Toisaalta code ruralin 264-2 §:n toisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaan eläinjätteen käsittelyä koskevan julkisen palvelun toteuttamisesta vastaavat yritykset eivät voi periä mitään korvausta käyttäjiltä.

21 Esitettyyn kysymykseen vastaamiseksi on tutkittava perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa olevan valtiontuen käsitteen eri tekijöitä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpiteen luokitteleminen tueksi edellyttää, että kaikki kyseisessä määräyksessä tarkoitetut edellytykset täyttyvät (ks. asia C-482/99, Ranska v. komissio, tuomio 16.5.2002, Kok. 2002, s. I-4397, 68 kohta ja asia C-280/00, Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg, tuomio 24.7.2003, 74 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

22 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltion myöntämät taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyt tuet, jotka vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, eivät sovellu pääsääntöisesti yhteismarkkinoille, siltä osin kuin ne vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

23 Kuten käy ilmi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, ei ole tarpeen tehdä eroa sen mukaan, onko kyseessä valtion suoraan myöntämä tuki vaiko valtion nimeämien tai perustamien julkisten tai yksityisten elinten välityksellä myönnetty tuki (asia 57/86, Kreikka v. komissio, tuomio 7.6.1988, Kok. 1988, s. 2855, 12 kohta ja asia C-379/98, PreussenElektra, tuomio 13.3.2001, Kok. 2001, s. I-2099, 58 kohta).

24 Jotta etuja voidaan kuitenkin pitää perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena, niiden on yhtäältä oltava suoraan tai välillisesti valtion varoista myönnettyjä etuja, ja toisaalta niiden on oltava seurausta valtion toiminnasta (em. asia Ranska v. komissio, tuomion 24 kohta).

25 Pääasian osalta on todettava, että code ruralin 264-1 §:n mukaan eläinjätteen käsittelyä koskeva julkinen palvelu on annettu sellaisten yritysten tehtäväksi, jotka on hyväksytty kunkin departementin prefektin kanssa tehtyjen hankintasopimusten sopijapuoliksi.

26 Se, että yksityiset yritykset vastaavat karjankasvattajien ja teurastamoiden hyväksi tulevasta eläinruhojen ja teurasjätteiden keräilystä ja hävittämisestä, ei voi saattaa kyseenalaiseksi sitä, että järjestelmä saatetaan luokitella valtiontueksi, koska viranomaiset ovat perustaneet kyseisen järjestelmän. Se on seurausta valtion toiminnasta.

27 Ranskan hallitus ei myöskään kiistä sitä, että kyseisen julkisen palvelun rahoittamiseksi käytetyt varat ovat peräisin valtion varoista.

28 On myös todettava, että tuen käsite ei kata ainoastaan positiivisia suorituksia, kuten avustuksia, lainoja tai osakkuuksia yritysten pääomasta, vaan myös toimenpiteet, jotka eivät ole avustuksia sanan suppeassa merkityksessä mutta jotka eri tavoin alentavat yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ja ovat siten sekä luonteeltaan että vaikutuksiltaan avustusten kaltaisia (ks. erityisesti asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6857, 25 kohta ja yhdistetyt asiat C-328/99 ja C-399/00, Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio, tuomio 8.5.2003, 35 kohta, Kok. 2003, s. I-4035).

29 Vaikutuksiltaan avustusten kaltaisten välillisten etujen osalta on todettava, että niihin kuuluu tavaroiden tai palvelujen tarjoaminen suosituimmuusehdoin (ks. yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, Van der Kooy ym. v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, Kok. Ep. IX, s. 307, 28 ja 29 kohta; asia C-56/93, Belgia v. komissio, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-723, 10 kohta ja asia C-39/94, SFEI ym., tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. I-3547, 62 kohta).

30 Koska esillä olevassa asiassa eläinruhojen ja teurasjätteiden keräilyä ja hävittämistä koskeva palvelu tarjotaan vastikkeetta karjankasvattajille ja teurastamoille, on arvioitava, voidaanko tämän etuuden katsoa vapauttavan yritykset niiden talousarviota normaalisti rasittavasta kustannuksesta.

31 Tämän osalta on todettava, että eläinruhojen ja teurasjätteiden hävittämiseen perustuvan taloudellisen kustannuksen on katsottava olevan karjankasvattajien ja teurastamoiden taloudelliseen toimintaan olennaisesti kuuluva osa.

32 Näiden yritysten harjoittaman toiminnan seurauksena syntyy käyttökelvottomia ja varsinkin ympäristölle haitallisia tuotteita ja jäännöksiä, joiden hävittäminen kuuluu niiden tuotannosta vastuussa oleville tahoille.

33 Tästä syystä viranomaisten toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vapauttaa karjankasvattajat ja teurastamot tästä taloudellisesta kustannuksesta, on taloudellinen etu, joka saattaa vääristää kilpailua.

34 Ranskan hallituksen väitteestä, jonka mukaan kyseinen toimenpide vastaa terveydensuojelua koskevaa politiikkaa, joka menee yksityisten etujen edelle, riittää kun muistutetaan, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa ei tehdä eroa valtioiden toimenpiteiden syiden tai tavoitteiden perusteella vaan niiden vaikutusten perusteella (asia C-241/94, Ranska v. komissio, tuomio 26.9.1996, Kok. 1996, s. I-4511, 20 kohta ja asia C-382/99, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.6.2002, Kok. 2002, s. I-5163, 61 kohta).

35 Kolmanneksi on todettava, että perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan nojalla on tietyn oikeudellisen järjestelmän osalta ratkaistava se, suositaanko valtion toimenpiteellä "jotakin yritystä tai tuotannonalaa" verrattuna muihin. Jos näin on, asianomainen toimenpide täyttää valikoivuutta koskevan edellytyksen, joka on kyseisessä määräyksessä vahvistetun valtiontuen käsitteen kannalta ratkaiseva (ks. asia C-143/99, Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, tuomio 8.11.2001, Kok. 2001, s. I-8365, 34 kohta ja asia C-409/00, Espanja v. komissio, tuomio 13.2.2003, Kok. 2003, s. I-1487, 47 kohta).

36 Code ruralin 265 §:n I momentin mukaan eläinjätteen käsittelyä koskevaa julkista palvelua voivat käyttää yli 40 kilogrammaa painavien kuolleiden eläinten ruhojen tai kuolleiden eläinten osien omistajat ja haltijat sekä teurastamot.

37 Ranskan hallituksen mukaan kyseessä on yleisluonteinen toimi, koska karjankasvattajat ja teurastamot eivät ole ainoita, jotka käyttävät eläinjätteen käsittelylaitosten palveluja. Tähän toimintaan saattaisi kuulua myös lemmikkieläinten ruhojen ja valtion mailla olevien villieläinten ruhojen keräily ja hävittäminen.

38 On kuitenkin todettava, että vaikka kyseistä järjestelmää sovelletaan myös lemmikkieläinten omistajiin, ja vaikka tietyt yritykset, kuten eläintarhat, tai tietyt viranomaiset voivat myös satunnaisesti hyötyä tästä toimesta, lain nro 96-1139 vaikutuksista hyötyvät pääasiallisesti karjankasvattajat ja teurastamot.

39 Se, että kyseisestä toimesta hyötyvät yritykset toimivat eri aloilla, ei riitä kyseenalaistamaan toimen valikoivuutta, eikä toimea tällä perusteella voida jättää katsomatta valtiontueksi (em. asia Espanja v. komissio, tuomion 48 kohta).

40 Lopuksi on todettava, että jotta kyseisen valtion toimenpiteen voidaan katsoa olevan tuki, edellytyksenä on, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

41 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että jos jäsenvaltion myöntämä tuki vahvistaa yrityksen asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna, tuen on katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (asia 730/79, Philip Morris v. komissio, tuomio 17.9.1980, Kok. 1980, s. 2671, Kok. Ep. V, s. 313, 11 kohta ja C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok. 2002, s. I-2289, 84 kohta).

42 Esillä olevassa asiassa sillä, että Ranskassa karjankasvattajat ja teurastamot eivät vastaa eläinjätteen käsittelyä koskevasta palvelusta aiheutuvista kustannuksista, on väistämättä positiivinen vaikutus lihan hintaan, jolloin tämä tuote on kilpailukykyisempi sellaisten jäsenvaltioiden markkinoilla, joilla samat kustannukset rasittavat normaalisti kilpailevien taloudellisten toimijoiden talousarvioita.

43 Näissä olosuhteissa on ilmeistä, että tällaisella toimenpiteellä suositaan ranskalaista lihanvientiä ja että sillä on vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

44 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasian kohteena olevan kaltaisen järjestelmän, jossa taataan vastikkeetta karjankasvattajille ja teurastamoille eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen, on katsottava olevan valtiontuki.

Oikeudenkäyntikulut

45 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut cour administrative d'appel de Lyonin 13.3.2001 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa (josta on muutettuna tullut EY 87 artiklan 1 kohta) on tulkittava siten, että pääasian kohteena olevan kaltaisen järjestelmän, jossa taataan vastikkeetta karjankasvattajille ja teurastamoille eläinruhojen ja teurasjätteiden keräily ja hävittäminen, on katsottava olevan valtiontuki.

Skouris Cunha Rodrigues Schintgen

Macken Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 20 päivänä marraskuuta 2003.

R. Grass V. Skouris

kirjaaja presidentti